

Protocol mobiele telefonie voor leerlingen

“Thuis of in de kluis”

Vierde bijgewerkte versie. 20 Oktober 2023.

Inleiding

In schooljaar 2022-2023 is in diverse geledingen van de school gesproken over het gebruik van de mobiele telefoon door leerlingen op school. Landelijk zijn veel scholen met dit thema bezig. En het ministerie van onderwijs adviseert om beleid te maken over het gebruik in de klas vanaf 1 januari 2024. Op het Cygnus Gymnasium hebben we (schoolleiding en MR) na een proces van onderzoek en inspraak daarom het volgende besloten:

De mobiele telefoon moet thuis blijven of op school in de kluis bewaard worden.

Regels voor het gebruik van mobiele telefoons op school

1. Definitie van de mobiele telefoon:

Een mobiele telefoon is een draagbaar apparaat met de mogelijkheid om te bellen, tekstberichten te verzenden en te ontvangen, en toegang te krijgen tot internet. Dit omvat smartphones, feature phones en elk ander apparaat met vergelijkbare functionaliteiten. Ook oortjes en smartwatches vallen onder deze definitie maar voor deze apparaten gelden afwijkende regels (zie 4).

2. In het kluisje bij aankomst:

Bij binnenkomst op het schoolterrein dienen alle leerlingen hun mobiele telefoon in het eigen kluisje te plaatsen en daar te bewaren.

3. Ophalen na schooltijd:

De mobiele telefoon mag pas na het laatste lesuur van de dag weer uit het kluisje worden gehaald als de leerlingen naar huis of buiten de school naar een activiteit gaan.

4. Uitzonderingen:

Uitzonderingen voor het gebruik van een mobiele telefoon, zoals voor medische redenen, moeten vooraf worden goedgekeurd door de schoolleiding of de leerlingenzorg. Leerlingen krijgen dan een gele faciliteitenkaart die ze kunnen tonen aan de medewerker.

Oortjes, airpods, e.d. mogen alleen gebruikt worden als de leerling aan het werk is achter de laptop (dus gekoppeld aan de laptop en niet aan de telefoon die immers in de kluis ligt).

Smartwatches moeten niet gekoppeld zijn aan de telefoon (die immers in de kluis hoort te liggen) maar mogen wel gedragen worden.

5. Geen mobiele telefoons in de klas:

Mobiele telefoons zijn te allen tijde verboden in leslokalen, tenzij ruim van tevoren anders aangegeven door de docent voor educatieve doeleinden.

6. Gebiedsbeperkingen:

Mobiele telefoons zijn niet toegestaan in alle andere delen van het schoolgebouw of het schoolterrein, inclusief gangen, kantine, en sportfaciliteiten. Voor schoolreizen en werkweken worden vooraf specifieke afspraken gemaakt die passend zijn bij de activiteit.

7. Overtredingen:

Bij overtreding van deze regels wordt de mobiele telefoon in beslag genomen:

- De medewerkers doet de telefoon in een envelop en levert deze in bij de conciërge.
- Op de envelop staat de naam en klas van de eigenaar.
- Indien het in de klas gebeurt dan houdt de conciërge dit bij.
- Indien de leerling weigert de telefoon af te geven of brutaal reageert, dan wordt de leerjaarcoördinator ingeschakeld.
- Indien de telefoon in de gang, pauzeruimte, plein, e.a. drie keer wordt ingenomen en afgegeven bij de conciërge, dan maakt de conciërge een aantekening in Magister aan.
- Indien de telefoon nodig is voor de les op verzoek van de docent, maar deze is ingenomen, dan is geen uitzondering mogelijk.
- Om 17 uur kan de ingenomen telefoon bij de conciërge worden opgehaald.
- Bij een verkort rooster om 15.20 uur.
- Indien de telefoon bij herhaling moet worden ingenomen mag de telefoon alleen door de ouder of verzorger worden opgehaald. Of dit nodig is, is ter beoordeling aan de leerjaarcoördinator. Ook zal een gesprek volgen tussen leerling en leerjaarcoördinator.

8. Aansprakelijkheid:

De school is niet aansprakelijk voor verlies, diefstal of beschadiging van mobiele telefoons die in het kluisje zijn opgeslagen of die zijn ingenomen.

9. Toezicht en handhaving:

Docenten en ander personeel zijn verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van deze regels.

10. Evaluatie en Herziening:

Deze regels zullen jaarlijks worden geëvalueerd en indien nodig herzien.

Deze regel kent vele mitsen en maren. Het is moeilijk om direct een sluitend protocol op te stellen. Daarom is dit een werkdocument dat op basis van steeds weer nieuwe ervaringen regelmatig bijgesteld zal worden.

Daarnaast en vooral hecht het Cygnus aan een goede pedagogische relatie tot de leerlingen. Dit onderwerp kan leerlingen en medewerkers tegenover elkaar zetten omdat geen enkele leerling het leuk vindt als tijdens een tussenuur in de pauzeruimte de telefoon wordt ingenomen. Daarom vragen we nadrukkelijk eenieder om medewerking en begrip. Laat dit beleidsbesluit ons niet verdelen.

Regels voor het gebruik van laptops

We focussen ons op de mobiele telefoon. Maar we willen graag dat laptops niet in de pauzes in de kantine gebruikt worden. In de gangen mocht het al niet. Laptops zijn er voor schoolwerk, niet voor andere dingen (zoals spelletjes/games).

Over het waarom

Verschillende studies hebben aangetoond dat het gebruik van mobiele telefoons in een onderwijsomgeving afleidt van het leerproces. In een onderzoek gepubliceerd in het tijdschrift "Computers in Human Behavior", werd bijvoorbeeld aangetoond dat studenten die hun telefoon gebruikten voor niet-onderwijs gerelateerde doeleinden lagere cijfers haalden dan studenten die hun telefoon niet gebruikten (Junco, R., 2012). Een andere studie in het tijdschrift "Educational Psychology" toonde aan dat zelfs het hebben van een telefoon binnen handbereik, zelfs als deze is uitgeschakeld, kan leiden tot verminderde cognitieve capaciteiten (Ward, A. F., Duke, K., Gneezy, A., & Bos, M. W., 2017).

Dan is er meer wetenschappelijke onderbouwing te vinden over dit thema.

1. Aandachtsverdeling: Een studie gepubliceerd in het tijdschrift "Psychonomic Bulletin & Review" toonde aan dat zelfs de aanwezigheid van een smartphone het vermogen kan verminderen om aandacht te focussen op een taak (Thornton, B., Faires, A., Robbins, M., & Rollins, E., 2014).
2. Academische Prestaties: Een onderzoek van de London School of Economics toonde aan dat scholen die mobiele telefoons verboden zagen dat de testresultaten van hun leerlingen met ongeveer 6,4% stegen (Beland, L. P., & Murphy, R., 2015).
3. Sociale Interactie: Een publicatie in het tijdschrift "Environment and Behavior" suggereert dat het gebruik van mobiele telefoons in sociale settings kan leiden tot verminderde face-to-face interacties, wat weer een negatief effect kan hebben op de sociale vaardigheden van jongeren (Przybylski, A.K., & Weinstein, N., 2013).
4. Digitale Stress: Volgens een rapport van het PEW Research Center ervaren tieners die frequent gebruikmaken van mobiele apparaten hogere niveaus van digitale stress (Lenhart, A., et al., 2015).
5. Psychologische Gevolgen: Overmatig gebruik van mobiele telefoons is geassocieerd met verhoogde niveaus van angst, depressie en slaapproblemen onder jongeren, zoals aangegeven in een studie gepubliceerd in het tijdschrift "JAMA Pediatrics" (Twenge, J. M., & Campbell, W. K., 2018).
6. Verstoord Slaapritme: Onderzoek gepubliceerd in het tijdschrift "Sleep Health" laat zien dat het gebruik van schermen voor het slapengaan geassocieerd is met slechtere slaapkwaliteit (Hale, L. & Guan, S., 2015).

Zijn er ook voordelen van een mobiele telefoon op school?

Mobiele telefoons hebben ook hun eigen reeks voordelen in de schoolomgeving, ondersteund door verschillende wetenschappelijke studies en observaties:

1. **Educatieve Apps en Bronnen:** Smartphones kunnen toegang bieden tot een breed scala aan educatieve apps en online bronnen. Een onderzoek in het "Journal of Computer Assisted Learning" toonde aan dat het gebruik van educatieve apps de academische prestaties kan verbeteren (Hwang, G.J., & Wu, P.H., 2012).
2. **Directe Communicatie:** In geval van een noodsituatie kunnen leerlingen en personeel snel communiceren. Dit aspect van mobiel telefoongebruik heeft belangrijke implicaties voor de veiligheid op school, zoals benadrukt in verschillende studies over crisiscommunicatie.
3. **Ouderbetrokkenheid:** Mobiele telefoons kunnen de communicatie tussen ouders en docenten vergemakkelijken. Onderzoek heeft aangetoond dat ouderbetrokkenheid positief gecorreleerd is met academische prestaties (Fan, X., & Chen, M., 2001, in "School Community Journal").
4. **Leerling autonomie en Verantwoordelijkheid:** Het beheren van hun eigen apparaat kan leerlingen helpen verantwoordelijkheid en zelfregulering te leren, wat belangrijke levensvaardigheden zijn.
5. **Inclusiviteit:** Mobiele telefoons kunnen assistieve technologieën bieden die inclusiviteit bevorderen voor leerlingen met beperkingen. Diverse onderzoeken hebben het belang van technologie voor inclusief onderwijs benadrukt.
6. **Actualisering en Real-Time Informatie:** Smartphones stellen docenten en leerlingen in staat om snel toegang te krijgen tot actuele informatie, wat vooral nuttig kan zijn in vakken als geschiedenis, wetenschap, en actuele gebeurtenissen.
7. **Interactief Leren:** Onderzoek in het "Journal of Interactive Learning Research" toont aan dat interactieve leermethoden, mogelijk gemaakt door smartphones, de betrokkenheid en het begrip van het materiaal kunnen verbeteren (Liu, M., et al., 2017).
8. **Geografische en Experimentele Toepassingen:** In vakken als aardrijkskunde of wetenschap kunnen smartphones worden gebruikt voor GPS-tracking of experimenten in het veld, zoals vermeld in verschillende educatieve technologiestudies.

Wij denken dat veel van bovenstaande voordelen ook kunnen worden bereikt via andere (digitale) leermiddelen zoals de laptop. Daarnaast vinden we de voordelen in praktijk niet opwegen tegen de nadelen.

Hoe houden we de relatie goed?

Het implementeren van een strikt mobiele telefoonbeleid kan een uitdaging zijn, zeker als je wilt voorkomen dat het de relatie met de leerlingen schaadt. Dit zijn enkele strategieën, ondersteund door pedagogische en psychologische inzichten, die kunnen helpen:

Open communicatie en dialoog

Een van de belangrijkste factoren voor het succesvol implementeren van nieuwe schoolbeleidsregels is open communicatie. Volgens verschillende studies over schoolmanagement en pedagogiek is het essentieel om de redenen achter het nieuwe beleid duidelijk te communiceren en een open dialoog met de leerlingen te hebben.

Participatieve besluitvorming

Betrokkenheid van leerlingen bij het besluitvormingsproces kan de acceptatie van nieuwe regels vergroten. Onderzoek in het tijdschrift "Educational Management Administration & Leadership" toont aan dat leerlingen die het gevoel hebben dat ze een stem hebben in de schoolgemeenschap, meer betrokken en gemotiveerd zijn (Flutter, J., & Rudduck, J., 2004).

Duidelijke en consistente handhaving

Het is belangrijk dat alle schoolmedewerkers op dezelfde lijn zitten over hoe het beleid wordt gehandhaafd. Inconsistenties kunnen leiden tot verwarring en wrok onder de leerlingen. Duidelijke richtlijnen en procedures, consequent toegepast, worden door de literatuur aangeraden voor effectief schoolbeheer.

Alternatieve kanalen voor toegang tot informatie

Als de telefoon wordt gebruikt als hulpmiddel voor leren of communicatie, overweeg dan alternatieve bronnen beschikbaar te stellen, zoals schoolcomputers of tablets. Diverse studies hebben de effectiviteit van dergelijke middelen in het onderwijs aangetoond.

Periodieke evaluaties en flexibiliteit

De implementatie van een strikt beleid vereist ook regelmatige evaluatie om te bepalen of het de beoogde doelen bereikt zonder onbedoelde negatieve gevolgen. Aanpassingen kunnen nodig zijn, en het tonen van bereidheid om flexibel te zijn kan goodwill kweken onder de leerlingen.

Aanspreekpunt voor zorgen en klachten

Stel een aanspreekpunt of een procedure in voor leerlingen en ouders om zorgen of klachten te uiten. Onderzoek in het veld van organisatiepsychologie heeft aangetoond dat een klachtenmechanisme kan leiden tot een positievere perceptie van eerlijkheid en kan helpen bij het oplossen van conflicten (Tyler, T.R., & Blader, S.L., 2003).